

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ АвіАЦІЙНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Найменування центрального органу управління освітою, власника

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. директора

Алла АДАМЕНКО

« 02 »

03

2022р.

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

Назва навчальної дисципліни

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

підготовки фахового молодшого бакалавра

Назва освітньо-професійного ступеня

спеціальності 051 Економіка

Шифр і назва спеціальності

20 22 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Київським авіаційним фаховим коледжем

Повне найменування вищого навчального закладу

Розробник:

Підпис

Ф. Трунінська викладач
першої категорії

Схвалено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки

Назва циклової комісії

Протокол № 1, від «02» 09 2022р.

Голова циклової комісії

Підпис

О. Дігачко
Прізвище та ініціали

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Управління витратами» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності «Економіка».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: закономірність функціонування і розвитку підприємства, прикладні аспекти забезпечення організаційно – управлінських засобів мінімізації витрат, розглянуті з позицій адаптації системи до змін.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення предмету ґрунтується на знанні з таких дисциплін як «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Планування і організація діяльності виробництва » та пов'язана з дисциплінами, які характеризують об'єкт управління або окремі його функції – економічні, фінансові, та облікові .

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

РОЗДІЛ I. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

Тема 1. Загальна характеристика витрат

Тема 2. Класифікація витрат, їх практичне значення

Тема 3. Закономірності та чинники формування витрат

Тема 4. Структура витрат залежно від їх реакцій на масштаби діяльності активів

Тема 5. Виробниче навчання та трансфертні ціни

Тема 6. Система управління витратами

Тема 7. Функціональний аспект системи управління витрат

Тема 8. Формування витрат за місцями і центрами відповідальності

Тема 9. Складання кошторису підприємства

Тема 10. Собівартість продукції і калькулювання. Роль і методи калькулювання

Тема 11. Калькулювання у комплексному виробництві. Методи калькулювання

Тема 12. Облік у системі управління витратами

РОЗДІЛ II. ЗМІСТ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

Тема 13. Контроль витрат і стимулювання економії ресурсів

Тема 14. Методи контролю витрат

Тема 15. Аналіз системи «Витрати і випуск-прибуток»

Тема 16. Залежність прибутку від операційної діяльності та структури витрат

Тема 17. Методи цільового формування, структурного аналізу та зниження витрат

Тема 18. Інжиніринг вартості: функціонально-вартісний аналіз

Тема 19. Адаптація операційної системи до зміни її завантаження

Тема 20. Порядок адаптації устаткування виробничих систем

Тема 21. Оптимізація операційної діяльності підприємства

Тема 22. Мінімізація витрат на створення і зберігання виробничих запасів

Тема 23. Оптимізація партій поставок за умов гнучкої цінової політики постачальника

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Управління витратами» є: набуття знання про закономірності формування витрат за видами, центрами відповідальності та носіями, для мінімізації їх рівня та обслуговування оптимальних господарських рішень на підприємстві.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління витратами» є: вивчення теорії та практики управління витрат, формування факторів, що зумовлюють рівень витрат, обчислення їх величину за видами, місцями та носіями, визначення елементів впливу структури і динаміки витрат на прибуток підприємства.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- які на підприємстві є витрати; _____
- де і як вони формуються; _____
- яким має бути їх контроль; _____
- як впливати на їх величину. _____

вміти:

- виявляти фактори, що зумовлюють рівень витрат; _____
- обчислювати їх величину за видами, місцями, та носіями; _____
- аналізувати витрати; _____
- аналізувати вплив структури і динаміки витрат на прибуток підприємства; _____

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 135 годин за навчальним планом.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни:

РОЗДІЛ І. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

Тема 1. Загальна характеристика витрат

Сутність витрат підприємства. Класифікація витрат підприємства. Витрати за економічним змістом. Витрати за калькуляційними статтями. Управління витратами на підприємстві.

Тема 2. Класифікація витрат, їх практичне значення

Прямі та непрямі витрати. Практичне застосування класифікації витрат

Тема 3. Закономірності та чинники формування витрат

Особливості поведінки витрат у короткостроковому періоду. Особливості поведінки витрат у довгостроковому періоду. Основні функції витрат.

Тема 4. Структура витрат залежно від їх реакцій на масштаби діяльності активів

Методи дослідження причинно-наслідкових зв'язків між чинниками та витратами. Трансфертна ціна та її методи.

Тема 5. Виробниче навчання та трансфертні ціни

Вплив виробничого навчання й досвіду на рівень витрат. Трансфертні ціни і їхня роль у формуванні витрат. Загальні функції трансфертних цін.

Тема 6. Система управління витратами

Аспекти формування витрат підприємства. Структура управління витратами. Сегментація сфер витрат і організація центрів відповідальності.

Тема 7. Функціональний аспект системи управління витрат

Зміст і порядок розроблення функціонального аспекту. Основні методи системи управління витрат.

Тема 8. Формування витрат за місцями і центрами відповідальності

Розроблення кошторисів центрів відповідальності в системі бюджетування. Основний зміст статей кошторису підприємства. Розподіл витрат допоміжних і обслуговуючих підрозділів. Основні методи розподілу витрат допоміжних і обслуговуючих підрозділів.

Тема 9. Складання кошторису підприємства

Форма кошторису бюджетної установи. Розроблення плану витрат підприємства. Формування облікової інформації про витрати. Характеристика адміністративних витрат. Особливості витрат на збут.

Тема 10. Собівартість продукції і калькулювання. Роль і методи калькулювання

Сутність і загальні обчислення собівартості окремих виробів. Методи калькулювання та сфери їх застосування. Розподіл непрямих витрат під час калькулювання.

Тема 11. Калькулювання у комплексному виробництві. Методи калькулювання

Особливості комплексного виробництва. Характеристика методу вилучення витрат. Визначення методу розподілу витрат. Сутність комбінованого методу. Основна структура калькулювання у виробництві.

Тема 12. Облік у системі управління витратами

Облік витрат як основна передумова їх контролю. Облік витрат за їх видами. Метод обліку витрат і калькулювання за процесами. Зарубіжний варіант обліку

РОЗДІЛ II. ЗМІСТ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ

Тема 13. Контроль витрат і стимулювання економії ресурсів

Основні види контролю витрат. Загальні методи контролю витрат. Функції витрат як засіб оцінювання роботи підрозділів. Система контролю витрат на основі їх нормування. Внутрішні резерви зниження витрат та стимулювання економії ресурсів.

Тема 14. Методи контролю витрат

Порівняння фактичних витрат з плановими. Співвідношення видів контролю за різними класифікаційними ознаками.

Тема 15. Аналіз системи «Витрати і випуск-прибуток»

Сутність і передумови аналізу системи «витрати-випуск-прибуток». Аналіз рівноваги «витрати-випуск-прибуток» операційної діяльності. Система управління витратами за центрами відповідальності. Аналіз витрат за умов невизначеності.

Тема 16. Залежність прибутку від операційної діяльності та структури витрат

Сутність цільового прибутку. Характеристика операційного лівериджа. Обсяг безбиткового виробництва.

Тема 17. Методи цільового формування, структурного аналізу та зниження витрат

Концепція цільової собівартості в системі управління витратами. Основні етапи цільової собівартості. Ключові принципи процесу «таргет-костинг». Кайдзен-раціоналізація та зниження витрат.

Тема 18. Інжиніринг вартості: функціонально-вартісний аналіз

Сутність інжинірингу вартості. Основні принципи функціонально-вартісного аналізу. Основні етапи функціонально-вартісного аналізу. Аналіз і оцінка витрат за функціями об'єкта функціонально-вартісного аналізу.

Тема 19. Адаптація операційної системи до зміни її завантаження

Сутність і практичне значення адаптації. Основні форми адаптації. Вплив різних форм адаптації машин на експлуатаційні витрати.

Тема 20. Порядок адаптації устаткування виробничих систем

Сутність адаптації устаткування виробничих систем. Кількісна адаптація і довгострокова мінімізація витрат під час її здійснення. Основні форми кількісної адаптації устаткування.

Тема 21. Оптимізація операційної діяльності підприємства

Сутність оптимізації операційної діяльності підприємства. Сучасні методи придбання основних і оборотних засобів. Методика обчислення витрат на придбання машин за рахунок лізингу.

Тема 22. Мінімізація витрат на створення і зберігання виробничих запасів

Вплив системи управління витратами на ефективність діяльності підприємства. Визначення оптимального розміру замовлення на підставі розрахунку релевантних витрат.

Тема 23. Оптимізація партій поставок за умов гнучкої цінової політики постачальника

Оптимізація партій поставок за умов гнучкої цінової політики постачальника. Вплив методів оцінювання запасів під час їх вибуття на витрати підприємства. Використання методів оцінювання запасів.

3. Рекомендована література:

Базова

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства. Навчальний посібник. - К.: Атіка, 2009. - 480 с.
2. Управління виробничими витратами на підприємствах в умовах ринку : Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.02 / Н.І. Руденко; НАН України. Ін-т регіон. дослідж. — Л., 2010р.
3. Бутинець Ф. Ф. та ін. Бухгалтерський управлінський облік. — Житомир: ЖІТІ, 2010. — 448 с.
4. Грещак М. Г., Гребешкова О. М., Коцюба О. С. Внутрішній економічний механізм підприємства. — К.: КНЕУ, 2011. — 228 с.

Допоміжна

1. Козаченко Г. В., Погорелов Ю. С., Хлап'юнов Л. Ю., Макухін Г.А. Управління затратами підприємства : монографія. - К. : Вид-во "Лібра", 2007. - 320 с.
2. Корольова О.І. Концепція розвитку бухгалтерського обліку витрат в Україні // Економіка, фінанси, право. - 2008. - № 7. - С. 13-17.

3. Фандель Г. Теорія виробництва і витрат: Пер. з нім. — К.: Таксон, 2009. — 521 с.
4. Партин Г. О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: монографія / Національний банк України; Університет банківської справи. — К. : УБС НБУ, 2008. — 219с.
4. **Форма підсумкового контролю успішності навчання:** екзамен.
5. **Засоби діагностики успішності навчання:** комплексний державний екзамен.